

نظم نوین جهانی مهاجرت

از جذب جمعیت تا گزینش سرمایه و مهارت

کشور اروپایی، نشانه آشکار «کالایی شدن حق اقامت» است. در این رویکرد، مهاجرت به یک خدمت لوکس تبدیل می‌شود که فقط از عهده افراد پردرآمد یا شرکت‌های بزرگ برمی‌آید. ۳. **امنیتی شدن مرزها و جرایم مهاجرتی:** مواردی مانند اخراج دسته‌جمعی قربانیان کلاهبرداری سایبری از کامبوج، بازداشت اتباع با مدارک جعلی در پاکستان، و تصویب قوانین محرومیت طولانی‌مدت از تابعیت در آلمان، همگی بیانگر «کیفری شدن تخلفات مهاجرتی» است. دیگر تخلف ساده اداری نیست، بلکه رفتاری مجرمانه تلقی می‌شود که می‌تواند عواقب ده ساله یا مادام‌العمر داشته باشد. ۴. **افول کریدورهای انسانی و ظهور کریدورهای مهارتی:** کریدورهای سنتی پناهندگی (مانند مسیر خاورمیانه به اروپا) به دلیل سیاست‌های بازدارنده رو به افول است. در مقابل، کریدورهای مهارتی (مانند مسیر هند و فیلیپین به کشورهای حاشیه خلیج فارس، یا مسیر فناوران هندی به سیلیکون ولی) با سرعت در حال گسترش هستند. کشورها اکنون برای جذب «مغزها» با یکدیگر رقابت می‌کنند، نه «بدن‌ها». سیاست‌های مهاجرتی جهان دچار تغییر اساسی شده و دیگر تنها مدرک تحصیلی کافی نیست؛ توان مالی، مدارک معتبر و ارتباط با کارفرما شرط اصلی است. کارشناسان می‌گویند در نظام جدید، مسیرهای قانونی و شفاف هرچند پرهزینه‌ترند، اما مطمئن‌ترین راه مهاجرت محسوب می‌شوند.

تحلیل ساختاری تحولات مهاجرتی: در ماه‌های اخیر، نظام جهانی مهاجرت دستخوش دگرگونی بنیادینی شده که فراتر از یک بازه زمانی مشخص است. این تحولات را می‌توان در چهار محور اصلی تحلیل کرد: ۱. **گذار از مهاجرت «توسعه‌ای» به مهاجرت «بازار-محور»:** کشورهای مقصد سنتی مانند کانادا، استرالیا و آلمان دیگر به دنبال «جمعیت» نیستند، بلکه «نیاز لحظه‌ای بازار کار» را اولویت داده‌اند. حذف برنامه‌های مهاجرتی عمومی (مانند FSW کانادا) و جایگزینی آنها با مسیرهای منوط به «پیشنهاد شغلی قطعی»، یعنی مهاجر تنها زمانی پذیرفته می‌شود که از پیش، شغلی در انتظارش باشد. این مدل، امنیت اقتصادی کشور میزبان را بر هرگونه تعهد توسعه‌ای یا بشردوستانه ترجیح می‌دهد. ۲. **تجاری‌سازی فرآیندهای مهاجرت:** افزایش چندصددرصدی هزینه ویزاها در تایلند، وضع عوارض جدید در کانادا و فروش مستقیم اقامت از طریق ویزای سرمایه‌گذاری در چندین

مهم‌ترین رویدادهای مهاجرتی جهان در اردیبهشت ۱۴۰۵

(آوریل ۲۰۲۶)

- ۱. آمریکا:** توقف مجوز کار برای ایرانیان: صدور مجوز کار پس از تحصیل (OPT) برای دانشجویان ۳۹ کشور از جمله ایران به مدت ۹۰ روز متوقف شد. ۲. **کانادا:** کاهش بی‌سابقه مهاجرت: سقف مهاجرت دائم به ۳۸۰ هزار نفر کاهش یافت. برنامه‌های اصلی اکسپرس انتری (FSW و CEC) حذف و تلاش برای جذب نیروی کار ماهر فقط از طریق پیشنهاد شغلی (Job Offer) ممکن شد. ۳. **انگلیس:** پایان طرح انتقال پناهندگان به رواندا. دولت جدید کارگر رسماً این طرح را «گران‌قیمت و غیربازدارنده» خواند و دستور آزادی ۲۱۸ مهاجر بازداشت شده را صادر کرد. ۴. **استرالیا:** سخت‌گیری در اظهارات و افزایش زمان پردازش. زمان پردازش ویزای مهارتی ۱۹۰ به ۱۶ ماه کاهش یافت (خبر خوب) اما ویزای ۴۹۱ همچنان ۲۶ ماه معطل می‌ماند. ۵. **ژاپن:** تعهدنامه مشترک برای ویزای کاری. کارفرمایان و شرکت‌های اعزام نیرو برای دریافت ویزای مهندسان و متخصصان موظف به امضای تعهدنامه رسمی شدند. کارتهای اقامتی جدید از ژوئن ۲۰۲۶ جایگزین سیستم قبلی می‌شود. ۶. **تایلند:** افزایش ۱۰۰ تا ۴۰۰ درصدی هزینه ویزا: ویزای توریستی یک‌بار ورود به ۳,۰۰۰ روپیه و ویزای اقامت بلندمدت (LTR) تا ۱.۴ لک روپیه (حدود ۲ میلیون تومان) افزایش یافت. ۷. **کامبوج و اندونزی:** اخراج گسترده کلاهبرداری‌های سایبری. کامبوج برای تسریع بازگشت ۴,۶۷۷ اندونزیایی گرفتار در شرکت‌های کلاهبرداری، جریمه اقامت غیرقانونی آنها را بخشید. قانون جدید مجازات حبس ابد برای کلاهبرداری آنلاین را تعیین کرده است. ۸. **پاکستان:** بازداشت و اخراج اتباع ویتنامی. ۹. **فنلاند و اروپا:** آزمون شهروندی و تسریع اخراج. این کشور اجرای «آزمون شهروندی» را از ۲۰۲۷ تصویب کرد. اتحادیه اروپا نیز کشورها را موظف به اجرای سیستم جدید پناهندگی (CEAS) تا ژوئن ۲۰۲۶ کرد. ۱۰. **هند:** خروج اضطراری از ایران. تعداد ۲,۳۶۱ شهروند هندی (دانشجو و ماهیگیر) به دلیل تشدید تنش‌ها از ایران خارج شدند و سفارت از مابقی خواست فوراً کشور را ترک کنند. ۱۱. **آلمان:** محرومیت ۱۰ ساله از تابعیت در صورت تقلب. قانون جدید: در صورت اثبات تقلب در مدارک، فرد متقاضی به مدت ۱۰ سال از دریافت تابعیت محروم می‌شود.

اخبار مختصر

امارات ۱۵ هزار پاکستانی شیعه را اخراج

امارات در کنار اخراج ۱۵ هزار پاکستانی شیعه، همچنین حساب‌های بانکی و دسترنج آنها را که در این کشور خلیج فارس ساکن بوده‌اند از آنها گرفته و بدون آنکه پولی در اختیار داشته باشند، آنها را به کشور مبدا برگردانده است.

کشورهای خلیج فارس به شکل گسترده در حال لغو تابعیت شهروندان خود هستند!

لغو شهروندی در کویت و بحرین اخیراً با سرعتی بی‌سابقه افزایش یافته و بخشی از روند گسترده‌تر کنترل فضای عمومی و محدود کردن مخالفان در کشورهای خلیج فارس است.

ورود بیش از ۶۳۰ هزار نفر به ایران

در روزهای جنگ

سخنگوی فراجا اعلام کرد: در روزهای جنگ، بیش از ۶۳۰ هزار نفر وارد کشور شدند. ۶۲ درصد تردها ورودی و ۳۸ درصد خروجی بوده که برخلاف الگوی معمول جنگ‌هاست. بخش قابل توجهی از ورودی‌ها مربوط به هموطنانی است که از کشورهای اروپایی و منطقه‌ای، مانند بلژیک، فرانسه، گرجستان، ترکیه و کشورهای همسایه، مسیرهای طولانی را پیموده و از طریق مرزهای خاکی وارد شده‌اند.

استانداری مرکزی

اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامرضا فتح آبادی

سر دبیر: علیرضا فراهانی

دیدار فتح آبادی مدیر کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری مرکزی با حسینی فرماندار ساوه

مدیر کل امور اتباع استانداری مرکزی و فرماندار ساوه در دیداری مشترک، وضعیت طرح‌ها و برنامه‌های مرتبط با مهاجرین را بررسی کردند. طرفین بر هماهنگی دستگاه‌ها، بهبود خدمات و ادامه تعاملات برای اجرای طرح‌های جدید در سال جاری تأکید نمودند.

بررسی برنامه‌های اجرایی اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری مرکزی در نشست داخلی کارکنان

جلسه داخلی اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری مرکزی به ریاست فتح آبادی، با هدف بررسی برنامه‌های جاری، هماهنگی سازمانی و ارتقای خدمات برگزار شد. در این نشست بر تسهیل فرآیندها، ارتقای مهارت کارکنان، بهره‌گیری از فناوری و رعایت اصول تکریم ارباب رجوع تأکید شد.

آغاز دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای ویژه پناهندگان افغانستانی در استان مرکزی

در پی انتشار اطلاعیه ثبت نام دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای ویژه پناهندگان افغانستانی دارای کارت آمایش معتبر در استان مرکزی، فرآیند ثبت نام متقاضیان انجام و دوره‌های مذکور آغاز به کار کرد. این دوره‌ها با همکاری اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استان مرکزی، سازمان امور پناهندگان نیروزی (NRC) و اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان مرکزی و با هدف توانمندسازی مهارتی، ارتقای اشتغال‌پذیری و افزایش مشارکت اجتماعی پناهندگان برگزار می‌شود. شرکت‌کنندگان پس از طی مراحل ثبت نام و پذیرش، آموزش‌های تخصصی را در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای استان فراگرفته‌اند.

قانون اقامت و تابعیت ایران از ویزا تا مجوز کار

(قسمت دهم)

(ماده ۵۰) هرگونه تخلف از مقررات مربوط به ورود، اقامت، اشتغال یا تردد اتباع خارجی در قلمرو جمهوری اسلامی ایران، حسب مورد توسط مراجع ذیصلاح اداری، انتظامی یا قضایی مورد رسیدگی قرار گرفته و متخلفان مطابق قوانین و مقررات جاری کشور تحت پیگرد و اعمال مجازات‌های مقرر قرار می‌گیرند.

(ماده ۵۱) اتباع خارجی که بدون اخذ مجوزهای قانونی اقدام به اقامت یا اشتغال در کشور نمایند، علاوه بر لغو یا عدم تمدید مجوزهای اقامتی، حسب مورد مشمول جریمه‌های قانونی، محدودیت‌های اداری، یا تصمیمات مربوط به خروج از کشور خواهند شد.

(ماده ۵۲) کارفرمایان، مؤسسات و اشخاص حقیقی یا حقوقی که بدون رعایت مقررات قانونی اقدام به به‌کارگیری اتباع خارجی فاقد مجوز کار یا اقامت معتبر نمایند، علاوه بر پرداخت جرایم و خسارات مقرر، ممکن است با محدودیت‌های اداری، تعلیق یا لغو مجوزهای فعالیت مواجه شوند.

صدور معرفی‌نامه برای شرکت در آزمون‌های گواهینامه رانندگی اتباع خارجی

شرایط متقاضیان

- داشتن اقامت قانونی معتبر
- گذرنامه با ویزای معتبر
- برگه آمایش برای پناهندگان و غیره

اطلاعیه صدور معرفی‌نامه شرکت در آزمون گواهینامه رانندگی ویژه اتباع خارجی

به اطلاع اتباع خارجی دارای مدارک معتبر شامل کارت آمایش، گذرنامه خانواری و گذرنامه دارای پروانه اقامت می‌رساند.

بر اساس هماهنگی‌های به‌عمل آمده میان مرکز امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور و پلیس مهاجرت و گذرنامه فراجا، فرآیند صدور معرفی‌نامه جهت شرکت در آزمون‌های گواهینامه راهنمایی و رانندگی (خودرو و موتورسیکلت) به‌صورت آزمایشی در استان تهران از روز دوشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۵ آغاز و به اجرا گذاشته می‌شود.